

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่มุ่งศึกษาสาเหตุและวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัด เป็นการศึกษาระดับปริมาณ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) เป็นการวิจัยที่มุ่งเน้นจะได้ข้อมูลในลักษณะเชิงตัวเลข และนำตัวเลขมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ มีการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร และเปรียบเทียบวิธีการจัดการของความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตาม อายุ วุฒิทางการศึกษา ประสบการณ์ในตำแหน่งบริหารและขนาดของโรงเรียน ทั้งนี้ในการหาสาเหตุและวิธีการจัดการของความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ในเชิงปริมาณและหาวิธีการเชิงคุณภาพ ในการนี้การวิจัยได้มาวิเคราะห์ข้อความรายงานทัศนคติของผู้ให้ข้อมูลอย่างละเอียด และดำเนินการศึกษาในสถานการณ์ที่เป็นจริง ในบทนี้ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนิน โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีทั้งหมดของประจำปีการศึกษา 2554 ประชากรทั้งหมด 136 คน

กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี จำนวนทั้งสิ้น 102 คน วิธีการได้มาของกลุ่มตัวอย่างมีขั้นตอน ดังนี้

ช่วงที่ 1. กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan อ้างถึงใน สุภาพัญญ จริยะเศรษฐ์, 2542 : 83-84) ที่ระดับความเชื่อมั่นมากกว่า 0.75 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 102 คน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี ตามตารางกำหนดขนาดของ Krejcie และ Morgan

ขนาดของโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน		จำนวนผู้บริหาร	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดเล็ก	35	25	70	50
ขนาดกลาง	28	20	48	40
ขนาดใหญ่	10	6	18	12
รวม	68	51	136	102

ช่วงที่ 2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนเทียบบัญญัติไตรยางศของจำนวนผู้บริหารและผู้จัดการโรงเรียนในแต่ละอำเภอ โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากจังหวัดปัตตานี มี 12 อำเภอ เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่กำหนดดังตารางต่อไป

ตารางที่ 3 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยจำแนกตามอำเภอที่สุ่มได้ 102 คน ใน 12 อำเภอของจังหวัดปัตตานี

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนผู้บริหารตามขนาดของโรงเรียน			รวม
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	
		กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่าง	
1	อำเภอสายบุรี	4	6	2	12
2	อำเภอไม้แก่น	2	-	-	2
3	อำเภอเมือง	4	4	8	16
4	อำเภอยะหริ่ง	2	2	2	6
5	อำเภอยะรัง	10	4	2	16
6	อำเภอมายอ	10	4	-	14
7	อำเภอโคกโพธิ์	4	6	2	12
8	อำเภอทุ่งยางแดง	4	2	-	6
9	อำเภอแม่ลาน	2	-	-	2
10	อำเภอปะนาเระ	2	6	2	10

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนผู้บริหารตามขนาดของโรงเรียน			รวม
		เล็ก	กลาง	ใหญ่	
		กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่าง	กลุ่มตัวอย่าง	
11	อำเภอหนองจิก	-	4	2	6
12	อำเภอกะพ้อ	-	-	-	-
รวม		50	40	12	102

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงสำรวจ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงสำรวจ การศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามผู้วิจัยใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นโดยดัดแปลงมาจากแนวคิดของนิวมานและบรูด (Pnenman and Bruehl, 1982, หน้า 35-49) ซึ่งสร้างขึ้นโดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้องหลายเล่ม และผู้วิจัยก็นำมาประยุกต์และปรับปรุงเพื่อสร้างเป็นแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้แบ่งสาเหตุความขัดแย้งออกเป็น 3 กลุ่ม คือ องค์ประกอบส่วนบุคคล (Individual Factors) ปฏิสัมพันธ์ในการทำงาน (Intersectional Issues) และสภาพขององค์กรหรือสภาพของสถานศึกษา (Organizational Conditions)

ส่วนวิธีการจัดการความขัดแย้ง โดยดัดแปลงมาจากแนวคิดของจอห์น และจอห์นสัน (Johnson and Johnson, 1987 : 273 อ้างถึงในเอกชัย กี่สุขพันธ์, 2538 : 167 – 171) เครื่องมือดังกล่าวเป็นวิธีการจัดการความขัดแย้ง 7 วิธี คือ วิธีบังคับ วิธีหลีกเลี่ยง วิธีไกล่เกลี่ย วิธีเผชิญหน้า วิธีประนีประนอม วิธีการปรองดอง และวิธีร่วมมือ โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือดังนี้

คำชี้แจง ลักษณะของแบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยอายุ ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในตำแหน่งผู้บริหาร และขนาดของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสาเหตุของความขัดแย้งได้ปรับปรุงจากแนวคิดของ นิวแมนและบรูค (Pneuman and Bruchl) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ องค์ประกอบด้านบุคคล ปฏิสัมพันธ์ในการทำงาน และสภาพขององค์กร ลักษณะของแบบสอบถามสาเหตุของความขัดแย้งแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การแปลความหมาย (บุญชม ศรีสะอาด, 2544 : 103)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับวิธีการจัดการกับความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามมี 7 วิธี คือ วิธีบังคับ วิธีหลีกเลี่ยง วิธีไกล่เกลี่ย วิธีเผชิญหน้า วิธีประนีประนอม วิธีการปรองดอง และวิธีร่วมมือ แต่ละวิธีประกอบด้วยวิธีการจัดการกับความขัดแย้ง 5 ข้อ รวม 35 ข้อ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ คือ (Best & Kahn, 1993, 246-250)

ตอนที่ 4 เพื่อประมวลข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์

เครื่องมือที่ใช้ในการสัมภาษณ์ คือ แบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นการพูดคุยตัวต่อตัวระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูล มีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าใจปรากฏการณ์ และประสบการณ์ในชีวิตจริงของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวข้องกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี โดยเน้นการศึกษาในชีวิตจริง ซึ่งเป็นแบบสัมภาษณ์ปลายเปิดแต่เน้นการเจาะลึกของการสัมภาษณ์ (In-depth interview) จากกลุ่มตัวอย่าง นอกจากนี้ผู้วิจัยจะใช้เอกสารที่เกี่ยวข้อง (Related document) ในการสนับสนุนการอธิบายเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการศึกษาการบริหารจัดการความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม และเครื่องมือหนึ่งที่สำคัญในการวิจัยครั้งนี้ คือ ตัวผู้วิจัยเอง เพราะผู้วิจัยเองเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในกระบวนการวิจัยเนื่องจากเป็นผู้ที่มีปฏิสัมพันธ์โดยตรงต่อเหตุการณ์ เพื่อจะได้รวบรวมข้อมูลที่เก็บมาวิเคราะห์ ตลอดจนการหาข้อสรุปเกี่ยวกับงานวิจัยดังกล่าว

2.3 วิธีการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มีวิธีการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี บทความ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษามาสร้างเป็นเครื่องมือ ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับปรุงแบบสอบถามเกี่ยวกับวิธีการจัดการกับความขัดแย้งจากแนวคิดของ นิวแมนและบรูค (Penman and Bruehl, 1982, อ้างถึงใน เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์, 2540 : 45-60) โดยขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบภาษา ความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วปรับปรุงแก้ไขเพื่อความถูกต้อง

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษารายจำนวน 3 ท่าน (ดูรายชื่อในภาคผนวก ข) เพื่อพิจารณาปรับปรุง และตรวจสอบความเที่ยงตรงชัดเจนเชิงเนื้อหา (Content validity) คือพิจารณาข้อความที่สร้างขึ้นมาว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาสาระของเครื่องมือกับเนื้อหาสาระของสิ่งที่ต้องการศึกษา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความกับลักษณะเฉพาะ และคัดเลือกเฉพาะข้อความที่มีความตรง ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญแต่ละคนพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้ (รายละเอียดในภาคผนวก ข)

+1	เมื่อแน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้อง
0	เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อความมีความสอดคล้อง
-1	เมื่อแน่ใจว่าข้อความไม่มีความสอดคล้อง

3. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามที่คุณวุฒิแนะนำแล้วนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับผู้บริหารเอกชนสอนศาสนาอิสลามที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ตรวจสอบภาษาที่ใช้ ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อปรับปรุงข้อความให้เหมาะสมกับเนื้อหา ขอบข่ายของการวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือโดยใช้สูตรการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ผลการวิเคราะห์ได้ค่าความเชื่อมั่นเกินกว่า 0.75

5. นำแบบสอบถามมาปรับปรุงไปใช้เป็นเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 การรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเชิงสำรวจ

1. ขอนหนังสือแนะนำจากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี เพื่อนำไปประกอบการขออนุญาตเก็บข้อมูลต่อโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม 12 อำเภอในจังหวัดปัตตานี
2. ผู้วิจัยนำหนังสือรับรองพร้อมกับหนังสือแนะนำตัวไปยังสถานศึกษาภาคเอกชน ของ 12 อำเภอในจังหวัดปัตตานี จำนวน 51 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการแจกแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตัวเอง รวมทั้งดำเนินการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน
3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และแบบสัมภาษณ์ที่ได้มาตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วน แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.2 การรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล โดยการสัมภาษณ์ คือ แบบสัมภาษณ์ โดยผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคล ซึ่งเป็นการพูดคุยตัวต่อตัวระหว่างผู้วิจัยและผู้ให้ข้อมูล มีจุดมุ่งหมายที่จะเข้าใจปรากฏการณ์ และประสบการณ์ในชีวิตจริงของผู้ให้สัมภาษณ์เกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี โดยเน้นการศึกษาในชีวิตจริง ให้ความสำคัญกับความหมาย โดยเน้นข้อมูลเชิงพรรณนา มีจุดเน้นในการสัมภาษณ์ที่ชัดเจน คำถามเปิดกว้าง มีประเด็นการสัมภาษณ์ที่ชัดเจนและทำคำตอบที่ไม่ชัดเจนให้กระจ่างโดยเร็ว โดยต้องมีการจับตาความเปลี่ยนแปลงที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการสัมภาษณ์ มีการเตรียมตัวอย่างดีก่อนทำการ ซึ่งจะทำการสัมภาษณ์รายบุคคลที่สถานศึกษาที่กลุ่มตัวอย่างปฏิบัติงานอยู่ การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยนี้ทำโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ซึ่งใช้เวลาประมาณ 2 ชั่วโมง ซึ่งถือว่าเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการสัมภาษณ์ในการทำวิจัย

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงสำรวจ

4.1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์

4.1.2 โดยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามด้วยค่าความถี่ และร้อยละ

4.1.3 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุและระดับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารด้วย 5 ระดับ โดยหาค่าเฉลี่ย(Mean)และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) เป็นรายชื่อและของแต่ละวิธีการ แล้วนำมาเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังตารางนี้

ตารางที่ 4 เกณฑ์การให้คะแนนและเกณฑ์การแปลความหมายสาเหตุของความขัดแย้ง

ระดับคะแนน	ช่วงของค่า \bar{X} (ขีดจำกัดขั้นที่แท้จริง)	การแปลความหมาย
5	4.51-5.00	มากที่สุด
4	3.51-4.50	มาก
3	2.51-3.50	ปานกลาง
2	1.51-2.50	น้อย
1	1.00-1.50	น้อยที่สุด

4.1.4 ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ยึดเนื้อหาข้อมูลเป็นเกณฑ์แล้วสร้างข้อสรุป

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูล ด้วยการสัมภาษณ์เป็นรายบุคคลเกี่ยวข้องกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี โดยเน้นการศึกษาในชีวิตจริง ให้ความสำคัญกับความหมาย มุ่งหาข้อมูลเชิงคุณภาพโดยเน้นข้อมูลเชิงพรรณนา มีจุดเน้นในการสัมภาษณ์ที่ชัดเจน คำถามเปิดกว้าง มีประเด็นการสัมภาษณ์ที่ชัดเจนและทำคำตอบที่ไม่ชัดเจนให้กระจ่างโดยเร็ว

5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติสำหรับทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)

2. สถิติพื้นฐานเพื่อแสดงคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ค่าคะแนนร้อยละ (Percentage)

2.2 ค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

2.3 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. สถิติสำหรับการทดสอบความแปรปรวน

สถิติทดสอบ t – test เปรียบเทียบวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารที่มีวุฒิการศึกษา และมีอายุที่แตกต่างกัน และหาวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่งบริหาร และขนาดของโรงเรียน โดยใช้ f-test

Prince of Songkla
Pattani Campus